

آموزش مداوم: پلی از دانش آموختگی به یافته‌های جدید

مقدمه:

انواع برنامه‌های آموزش مداوم:
آموزش مداوم، کلیه فعالیت‌های بعد از دانش آموختگی را در بر می‌گیرد که به حفظ مهارت‌های کسب شده کمک می‌کند و موجب ارتقاء کیفی و کمی و آموختن مطالب و مهارت‌های جدید علمی می‌گردد. این فعالیت‌ها می‌تواند منجر به ارتقاء کیفی و کمی ارائه خدمات بهداشتی درمانی در جامعه گردد. برنامه‌های آموزش مداوم به دو صورت حضوری و غیر حضوری (خودآموزی) برگزار می‌شوند.

با گسترش اطلاعات و ظهور فناوری‌های جدید، دانش پزشکی به طور مداوم در حال تحول است، به طوری که دانش و توانایی‌هایی که در پایان یک دوره آموزشی آکادمیک (عمومی یا تخصصی) کسب می‌گردد، برای کار درمانی کافی نیست. بنابراین پزشکان و شاغلان سایر حرفه‌های علوم پزشکی و بهداشتی به آموزش مداوم نیاز دارند تا با به‌روز کردن دانش حرفه‌ای، مراقبت مطلوب را برای بیماران خود فراهم کنند. آموزش مداوم پزشکی (CME) به عنوان بخشی از یک سیستم توسعه یافته خدمات بهداشتی در سراسر جهان به عنوان روشی برای تغییر رفتار پزشکان در حل مشکلات تشخیصی و پزشکی در سیستم‌های بهداشتی تأیید شده است. آموزش مداوم پزشکی شامل فعالیت‌های آموزشی است که در خدمت حفظ، توسعه و یا افزایش دانش، مهارت‌ها، و عملکرد حرفه‌ای است که پزشک برای ارائه خدمات به بیماران، مردم و یا فعالیت حرفه‌ای استفاده می‌کند. اجرای دوره‌های آموزشی برای ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای جامعه پزشکی، یکی از وظایف دانشگاه‌های علوم پزشکی است که زیر نظر اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی و در قالب قانون آموزش مداوم اجرا می‌گردد. در ادامه جهت آشنایی بیشتر، به برخی از تعاریف و قوانین آموزش مداوم اشاره می‌شود.

الف. برنامه‌های حضوری و انواع آن:

- نوع اول: سمینار، کنگره، کارگاه، کنفرانس
- نوع دوم: دوره‌های آموزشی کوتاه مدت حرفه‌ای هدف از برگزاری این دوره‌ها آموزش مهارت‌های جدید و تقویت مهارت‌های حرفه‌ای قبلی می‌باشد و حداقل یک دوم ساعات دوره به صورت بالینی و عملی برگزار می‌گردد.
- نوع سوم: برنامه‌های مدون برنامه‌هایی که با اهداف یادآوری آموخته‌های صحیح قبلی، افزایش مهارت‌های علمی در تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌ها بر مبنای اصول علمی ذکر شده در کتب رسمی دانشگاهی (بایدهای یادگیری کتاب Text هر رشته) جهت شاغلین مراکز غیر آموزشی و پژوهشی توسط کمیته‌های تخصصی ویژه در اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی در رشته مربوطه تدوین گردیده است.

ب. برنامه‌های خودآموز و آموزش مجازی:

خودآموزی، فرایندی است مبتنی بر خود یادگیری و آموزش فراگیر - محور که مشمولین از طریقی غیر از برنامه های حضوری به ارتقاء علمی خود می‌پردازند.

ج. فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی:

این گروه از برنامه‌های آموزش مداوم ناظر بر فعالیت‌های آموزشی - پژوهشی مشمولین است که در قالب سخنرانی، ارائه پوستر در برنامه های آموزش مداوم، تالیف یا ترجمه کتاب، مقاله و انتشار آنها می‌باشد.

براساس آیین نامه نحوه تخصیص امتیاز به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی (نوع چهارم برنامه‌های آموزش مداوم جامعه پزشکی) مصوب چهاردهمین جلسه شورای عالی آموزش مداوم با توجه به ماده ۳ ضوابط کلی اجرای برنامه های آموزش مداوم جامعه پزشکی به تألیف کتاب، ترجمه کتاب، انتشار مقاله (مرتبط با علوم پزشکی)، سخنرانی در برنامه های آموزش مداوم جامعه پزشکی، ارائه پوسترهای آموزشی و ارتقاء رتبه هیئت علمی به مشمولین قانون، امتیاز آموزش مداوم تعلق می‌گیرد.

مشمولین آموزش مداوم می‌توانند با ارائه مدارک زیر از مقالات و کتاب‌های چاپ شده امتیاز کسب نمایند.

- تکمیل پرسشنامه مشخصات شرکت کنندگان در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی
- تکمیل فرم گزارش مربوطه (شامل نحوه و میزان مشارکت فرد، اندکس مقاله و ...)
- اصل مقاله یا کتاب

میزان امتیازات مورد نیاز ۵ ساله :

- کلیه مشمولین جامعه پزشکی و پیراپزشکی شامل پزشکان، داروسازان، دندانپزشکان، متخصصان و دارندگان مدرک دکترای حرفه‌ای، علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی و دکترای علوم بهداشتی، کارشناسان و کارشناسان ارشد داروسازی، دندانپزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و مامایی موظف به کسب متوسط سالانه ۲۵ امتیاز می‌باشند.

- تمامی مشمولین می‌توانند حداکثر تا سقف ۴۰٪ از امتیازات آموزش مداوم را از برنامه‌های مدون کسب نمایند.

- حداکثر میزان امتیازی که مشمولین از طریق خودآموزی می‌توانند کسب نمایند، ۴۰٪ امتیازات موظف سالانه (۵۰ امتیاز از ۱۲۵ امتیاز در ۵ سال) می‌باشد.

- ۶۰٪ امتیازات باید از برنامه های ضروری کسب شود که امتیاز آن بر اساس ساعت حضور در برنامه داده می‌شود به جز برنامه های مدون و کارگاه که صدور گواهی منوط به حضور تمام وقت در برنامه می‌باشد.
- امتیازات حد فاصل خاتمه دوره پزشکی عمومی و شروع دوره دستیاری و یا فاصله هر دو مقطع تحصیلی دیگر، قابل بخشودگی است.
- مشمولین قانون در صورت گذراندن دوره‌ای که منجر به اخذ

مدرک تحصیلی معتبر شود، در طول آن دوره تحصیلی از کسب امتیاز آموزش مداوم معاف می‌باشند.

- تخصیص امتیاز به شرکت کنندگان در برنامه های خارج از کشور با بررسی گواهی ارائه شده، در کمیته مربوط انجام می‌شود.
- حداکثر امتیازی که در یک سال به‌خاطر شرکت در کنگره‌های خارج از کشور به مشمولین قانون تعلق می‌گیرد ۲۵ امتیاز می‌باشد.

میزان مجاز کسب امتیاز در هر سال:

از آنجا که هدف قانون آموزش مداوم، روزآمدی و کارآمدی مشمولین محترم آموزش مداوم می‌باشد، مشمولین محترم فقط می‌توانند 10 ± 25 امتیاز از ۱۲۵ امتیاز پنج ساله خود را در هر سال کسب نمایند. (کسب حداقل ۱۵ امتیاز در سال ضروری است و بیش از ۳۵ امتیاز قابل محاسبه نخواهد بود). موارد استثنا (بیماری، اقامت در خارج از کشور و...) باید با ارائه مستندات در کمیته ماده ۶ مطرح و تصمیم‌گیری گردد.

مقررات شرکت در برنامه‌ها :

- گواهی شرکت در برنامه‌های آموزش مداوم براساس میزان امتیاز قید شده در مجوز مربوطه به شرط حضور تمام وقت در برنامه و تکمیل فرم ارزشیابی به صورت آنلاین روی سامانه آموزش مداوم حداکثر تا ۴۸ ساعت پس از اجرای برنامه، به صورت امتیاز کامل به شرکت کنندگان اعطا می‌شود.

- امتیاز کارگاه و برنامه‌های مدون به شرط حضور تمام وقت در برنامه اعطا می‌شود ولی در مورد کنگره، همایش، کنفرانس، سمینار و سیمپوزیوم، امتیاز برنامه بر اساس ساعات حضور در برنامه به فرد تعلق می‌گیرد (فرم ارزشیابی آنلاین روی سامانه آموزش مداوم نیز حداکثر تا ۴۸ ساعت پس از اجرای برنامه باید تکمیل گردد).

- در خصوص برنامه های مدون، به غیبت بیش از ۱۰٪ زمان کل برنامه، گواهینامه تعلق نمی‌گیرد.

- سخنرانان برنامه فقط امتیاز سخنرانی دریافت می‌نمایند، مگر اینکه به عنوان شرکت کننده در تمام ساعات برنامه در جلسات حضور داشته باشند.

منابع

<http://cehp.behdasht.gov.ir>

<http://www.ircme.ir>

شاپ

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
مدیر مسئول: آقای دکتر کاظم قائمی
سر دبیر: آقای دکتر فرشید عابدی
مدیر اجرایی: خانم دکتر ریحانه هوشیار
نویسنده این شماره: آقای مجتبی معروف

در شماره بعدی می‌خوانید:

مدیریت دانش